

ODLUKA

O MAKROPRUDENCIJALNIM MJERAMA KOJE SE ODNOSI NA KREDITE KOJE KREDITNE INSTITUCIJE ODOBRAVAJU FIZIČKIM LICIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 138/21 od 29.12.2021, 144/22 od 26.12.2022, 120/23 od 29.12.2023, 125/24 od 26.12.2024, 154/25 od 24.12.2025)

1. Ovom odlukom uvode se makroprudencijalne mjere koje se odnose na gotovinske kredite koje kreditne institucije odobravaju fizičkim licima (u daljem tekstu: gotovinski krediti), radi održavanja stabilnosti finansijskog sistema i održivosti kreditiranja fizičkih lica.
Gotovinskim kreditima, u smislu ove odluke, smatraju se krediti koji su predmet zakona kojim se uređuju potrošački krediti, osim stambenih kredita.
2. Kreditne institucije mogu da odobravaju gotovinske kredite sa rokom otplate dužim od osam godina i da ugovaraju produženje roka otplate iz osnovnog ugovora o kreditu tako da preostali rok otplate bude duži od osam godina, ako je kredit u potpunosti obezbijeđen:
 - 1) fiducijom ili hipotekom na nepokretnostima;
 - 2) zalogom na pokretnim stvarima;
 - 3) finansijskim instrumentima, garancijama/kontragarancijama i drugim instrumentima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite koji ispunjavaju uslove da se mogu koristiti za ublažavanje kreditnog rizika, u skladu sa odlukom Centralne banke Crne Gore kojom se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija, ili
 - 4) polisom osiguranja kredita kojom se pokriva rizik neplaćanja kredita, izdatom od strane društava za osiguranje sa sjedištem u Crnoj Gori, a za koju Centralna banka Crne Gore ocijeni da predstavlja prihvatljivo sredstvo obezbjeđenja.
3. Kreditne institucije koje imaju ukupan iznos gotovinskih kredita sa preostalim rokom otplate dužim od šest godina veći od 50% regulatornog kapitala, mogu da odobravaju gotovinske kredite sa rokom otplate dužim od šest godina ili da ugovaraju produženje roka otplate iz osnovnog ugovora o kreditu tako da preostali rok otplate bude duži od šest godina, ako su obezbijeđeni kolateralom u skladu sa tačkom 2 ove odluke.
U obračun ukupnog iznosa iz stava 1 ove tačke ne uključuju se gotovinski krediti koji su obezbijeđeni kolateralom u skladu sa tačkom 2 ove odluke.
4. Kreditne institucije kod kojih je udio nekvalitetnih gotovinskih kredita u ukupnim gotovinskim kreditima sa ugovorenim rokom dospijeca dužim od šest godina koji nisu obezbijeđeni kolateralom iz tačke 2 ove odluke niži od 3,5%, mogu odobravati gotovinske kredite ili ugovarati produženje roka otplate iz osnovnog ugovora sa rokovima dužim za dvije godine u odnosu na rokove utvrđene tač. 2 i 3 ove odluke.
Kreditne institucije su dužne da mjesečno, najkasnije do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore informaciju o iznosu nekvalitetnih gotovinskih kredita i njihovom procentualnom učešću u ukupnim gotovinskim kreditima sa ugovorenim rokom dospijeca dužim od šest godina koji nisu obezbijeđeni kolateralom iz tačke 2 ove odluke.
5. Na kreditne institucije koje ne postupaju u skladu sa ovom odlukom primjenjivaće se mjere utvrđene zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija.
6. Do utvrđivanja iznosa regulatornog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija, kreditne institucije mogu odobravati gotovinske kredite iz tačke 3 ove odluke ako imaju ukupan iznos gotovinskih kredita sa preostalim rokom otplate dužim od šest godina veći od 50% sopstvenih sredstava utvrđenih na dan 31.12.2021. godine, a najkasnije do 31.03.2022. godine.
7. Otplata kredita odobrenih u skladu sa Odlukom o makroprudencijalnim mjerama koje se odnose na kredite koje banke odobravaju fizičkim licima ("Službeni list CG", br. 58/19 i 107/20) vršiće se u skladu sa ugovorima zaključenim na osnovu te odluke, odnosno aneksom ugovora zaključenim u skladu sa ovom odlukom.
8. Makroprudencijalne mjere utvrđene ovom odlukom uvode se na period od pet godina od dana početka primjene ove odluke.

9. Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE